

Muzeum Prahy i Langweilův model v novém

Muzeum Prahy letos vstoupilo do 125. sezony své historie. A v prosinci znovu otevřelo hlavní, historickou budovu po pětileté rekonstrukci. Muzeum, jehož posláním je přibližovat návštěvníkům minulost našeho hlavního města, začínalo v dnes už neexistujícím tzv. kavárenském pavilonu na Poříčí.

Dnešní budova postavená v jeho sousedství přivítala první návštěvníky v roce 1900. A s koncem roku 2025 znovu, se zmodernizovaným zázemím a s dočasnou expozicí, využívající současné technologie, zatím s výhledem na pět let. Jejím středobodem je proslulý Langweilův model Prahy, expozice v ostatních sálech se pak soustřeďují především na Prahu 19. století, kdy jej Antonín Langweil tvořil, ale nejen. Muzeum chce nabízet expozice pro 21. století a zaujmout všechny věkové kategorie návštěvníků. Poďaří se?

Historická budova muzea není příliš velká a svému účelu už dávno nestačila. V jeho sbírkách je nyní kolem milionu sbírkových předmětů, z nichž se vystavoval jen nepatrný zlomek. S dostavbou muzea počítal už architekt budovy na Poříčí, Antonín Balšánek. Nikdy k ní nedošlo a definitivně ten záměr zhatila magistrála, ačkoli prostor sousedního Těšnova je stále nevyužit. V nedávné době však Muzeum Prahy získalo budovu jinou, blízký rozlehlý Palác Desfours. A ten má podle ředitele Ivo Macka, s nímž jsme v Listech Prahy 1 vedli rozhovor přesně před rokem, nabídnout chybějící prostory. Nejdřív však musí projít rozsáhlou rekonstrukcí, která ještě ani nezačala. Muzejnictví dnes ale všude ve světě postupně přechází do virtuality, kterou je možné využít ke zpřístupnění daleko většího počtu sbírkových předmětů. Dalším trendem jsou pak expozice, s nimiž si lze hrát či různé si

je osahat. I to v Muzeu Prahy chystají. Navíc trend multimediálních a interaktivních expozic odpovídá i trendům ve vzdělávání.

Jak se proměna Muzeu Prahy podařila?

Zeptejte se Gryfa. To je nový, zdařilý mascot muzea v podobě graficky zjednodušené figurky bájněho stvoření s křídly orla, tělem a ocasem lva. Střeží nejen vše, co se děje v historické budově muzea, ale i těch ostatních, které k němu patří. S podobně akčním přístupem pak tvůrčí přistoupili i k využití části zrekonstruované budovy muzea. Jeden z jeho sálů zaplnili živými obrazy postav z různých sociálních vrstev Langweilovy doby Prahy 19. století. Historii té doby si lze přiblížit prostřednictvím interaktivních her. V dalším, tzv. Živém sále pak procházíme Prahou a zároveň časem – od pradávna až do současnosti. Vývoj města vnímáme z perspektivy řeky Vltavy. Sledujeme vizualizaci povodní, proměn jejích břehů, výstavbu města, jeho život s řekou od Vyšehradu až po Holešovice. Efekt doplňuje komponenta zvuková složka, využívající různé ruchy a zvuky typické pro město i řeku. Ná-

sledující sál nám také virtuálně představuje tvůrce slavného modelu Prahy, Antonína Langweila, jeho myšlenky, touhu dokončit velkolepé dílo, které však bohužel nebylo během jeho života náležitě oceněno. A konečně v posledním sále je tato – odnedávna nově vyhlášená národní kulturní památka – vystavena. Oproti dřívějšímu po částech, ve 12 kulatých vitrinách, jen spoře nasvícených kvůli ochraně modelu. Lze je obcházet a model zkoumat podrobněji. Přitom si uvědomíme, jak moc se Praha od doby, kdy jej Antonín Langweil tvořil, (1826–1837) změnila. Při tomto způsobu vystavení se však – i přes označení mapkou – ani Pražan moc neorientuje a tápe, kterou část města si vlastně prohlíží. Natožpak návštěvník odjinud. Pomáhají často jen ty nejznámější dominanty jako Karlův most, Klementinum či plochy náměstí. Řada novějších památek (Národní divadlo, Národní muzeum...) ještě nestála, jiné doznaly změny (kostel p. Marie na Slovanech).

Langweilův model je obdivuhodným dílem se spleťmi osudem. Až po autorově smrti jej od vdovy koupil v roce 1840 císař Ferdinand V. a věnoval jej Vlastenskému, dnes Národnímu muzeu. Model se v roce 1891 stal součástí expozice Prahy na slavné Jubilejní výstavě v Holešovicích a v budově dnešního Lapidária zůstal – nepřístupný – i po celou první republiku. Teprve

po II. světové válce byl detailně odborně prozkoumán, zdokumentován a začal sloužit i jako výchozí pramen pro pražskou památkovou péči. V roce 1961 se představil veřejnosti v Muzeu hl. města Prahy.

Langweilův model a interakce s ním související budou jistě hlavním lákadlem znovu otevřeného Muzea Prahy. V těchto prvních týdnech se sem můžete přijít podívat zdarma. Více na webu muzea.

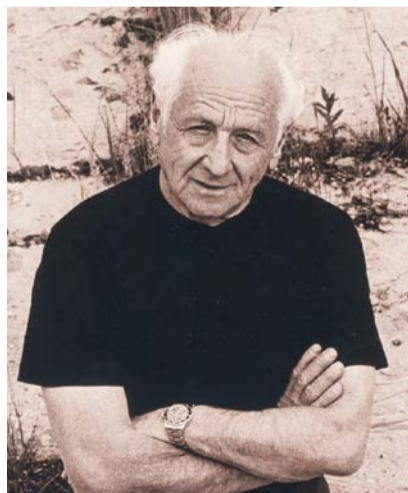
Martina Fialková

Arnošt Lustig – Festival 100

„To, co mě zajímá, je člověk – motivy jeho jednání, jeho život, jeho schopnosti, jeho postavení ve společnosti. A také to, proč může být v jednom okamžiku nejvznešenějším stvořením a vzápětí zabíjet, jak se chová pod tlakem.“ slova Arnošta Lustiga (1926–2011), jednoho z nejvýznamnějších českých spisovatelů 20. století, charakterizují jeho rozsáhlé dílo, ve kterém se sám celý život pokoušel „vypsat“ z osobní zkušenosti holocaustu. A zároveň provázejí rozsáhlý mezinárodní projekt, který během celého roku 2026 připomene 100. výročí Lustigova narození.

Na celém festivalu se bude podílet více než sto institucí v deseti zemích a na čtyřech kontinentech. Program inicioval Nadační fond Arnošta Lustiga. Arnošt Lustig, spisovatel, scénárista a pamětník holocaustu, je autorem díla, přeloženého do mnoha světových jazyků. Jako jeden z prvních spisovatelů se nebál tématu holocaustu, kterým sám prošel, a ve svých povídkách, novelách i románech psal o svých zkušenostech velmi otevřeně. (Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou, Dita Saxová, Miláček) Podle jeho vlastních scénářů vznikly filmy *Démanty noci*, *Transport z ráje*, jiná jeho díla zpracovali další scénáristé a režiséři. Jeho význam pro světovou kulturní dědičku dokládá i fakt, že jubileum bylo zařazeno (spolu s jubileem Tomáše Bati, další české osobnosti) na prestižní seznam významných výročí UNESCO pro roky 2026–2027. Hlavním mediálním partnerem oslav je Český rozhlas, kde Arnošt Lustig začínal svoji kariéru, a v jehož archivu lze nalézt řadu zpracování Lustigových novel či povídek, ale i rozhovory s ním.

Arnošt Lustig (© Petra T. Růžičková, Muzeum fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci)

V rozhovoru „Lidi musím mít prostě rád“ (MF DNES, 19. 4. 2005) Arnošt Lustig uvedl: „Zajímají mě kladné vlastnosti člověka – přátelství, odvaha, čest. Myslím, že k nim přibýlo něco neviditelného: otázka, jak přežít! V mých příbězích jde o existenciální moment, kdy se člověk rozhoduje, zda žít či nežít, bránit se nebo nebránit, a za jakou cenu má ještě smysl přežít – jestli na úkor cti, mravnosti, hrůdy a důstojnosti. A to mladé lidi zajímá.“

Během roku 2026 se otevřou Fond a archiv Arnošta Lustiga v Muzeu literatury v Praze a Knihovna Arnošta Lustiga v Moravské zemské knihovně v Brně. Zároveň vyjde jubilejní řada Lustigových literárních děl, knižně i v digitalizované podobě, mezi nimi také jeho slavný povídkový soubor

Démanty noci jako audiokniha. Výročí připomene pražský Svět knihy – a to nejen českými vydáními, ale i jejich překlady v zemích, které se letos na veletrhu představí (Vietnam, Chorvatsko). V podobě audioknihy vyjde také grafický román Markéty Pilátové *Arnoštova cesta* čtený Miloněm Čepelkou. Ten zároveň bude představen na knižním veletrhu ve Frankfurtu v německém překladu. V Praze (Muzeum literatury, Libeň, Galerie Českého rozhlasu), Brně, Památníku Terezín, Kutné Hoře, Vsetíně, Opavě i řadě dalších měst proběhnou multimediální výstavy se vzdělávacími workshopy pro studenty. Současné další workshopy na téma humanismu a lidská práva budou probíhat v Didaktikonu UK pro všechny tři školní stupně škol v Česku, stejně tak jako lektorské školení. Ve spolupráci s Baletem Praha vzniká i taneční projekt. Na předním místě je také 2. ročník mezinárodní literární soutěže Mladí HUMAN-isté pro středoškolské vybraných škol v Brně, Vídni a St. Pöltenu v Rakousku.

Dílo Arnošta Lustiga rozvinou do nových forem vybraní herci či umělci. V lyricko-hudebním pásmu nazvaném *Kantáta – tanec šilných* představí v prostorách Maiselovy synagogy v Praze Jiří Lábus, Vilém Udatný a Máša Málková recitací Lustigovu jedinou, neznámou a dosud nevydanou báseň *Ševirat hakeim* (Rozbíjení posvátných nádob) v režii Evy Lustigové. V rámci festivalu proběhnou i další tematické koncerty, doplněné čtením z Lustigova díla, například v Libeňské synagoze.

Další linií festivalu je linka mezinárodní. Akce se ve spolupráci s velvyslanectvími ČR a dalšími institucemi připravují také v Izraeli, kam se Lustig na čas uchýlil po emigraci v roce 1969, v USA, kde žil mezi lety 1970–1991 a v řadě evropských i dalších zemí.

Symbolická bude především filmová projekce s besedou se studenty situovaná do Památníku konference ve Wannsee v Berlíně, kde byla v roce 1942 koordinována nejvyššími představiteli tehdejší Říše otáz-

ilustrace: Apu Littera

ka tzv. konečného řešení židovské otázky – holocaust.

FestivAl100 se však zcela jistě neponechá pouze ve vážném duchu. Arnošt Lustig byl mistrem slova, s nekonečnou zásobou humoru, s věčnou jiskrou mládí v oku, které neodolal nikdo, s kým se potkal. Svou moudrostí a neuvěřitelným životním optimismem dokázal vydolovat radost v každé, i posmutnělé duši, jeho úsměv byl nakažlivý. A také tento jeho odkaz se bude FestivAl100 celý rok prolínat.

Martina Fialková

Jitka Zelenková Mít svůj kout ŽIVĚ

www.radioteka.cz

Leden jinýma očima

Mnohá nedorozumění v komunikaci často vznikají z neochoty dívat se na svět i jinýma očima, z jiného úhlu pohledu. Módní trend je pojem bublina, která naznačuje, že se bavíte s lidmi, kteří to vidí podobně jako vy.

Mimo bublinu je to pak většinou drama, nechci vidět svět jejich očima. Proto se hádáme, hejtime, jak se dnes často říká a skutečně i realizuje. Za opačný názor či jiný pohled většinou dostanete pěknou čochku. Pojdme to na začátku roku 2026 zkoušet malinko jinak, podívat se na leden jinýma očima.

Navzdory tomu, že leden vypadá v kalendáři pro všechny stejně, má ve skutečnosti pro každého jinou podobu. Někdo v něm počítá dny, jiný kroky, další lidi. A právě tyto drobné rozdíly dělají leden snesitelnějším.

Tak jaký je leden kupříkladu očima prodávče? Asi jako měsíc tichých obchodů a dlouhých pohledů do regálů. Zákazníci přicházejí s rozvahou, odcházejí s malými nákupy a často s větou „já si to ještě rozmyslím“. Prodávač v lednu ví, že radost z prodeje má jinou podobu než před Vánoci.

Pohled řidiče MHD může být hlavně o ranním šeru a ospalých tvářích. Lidé nastupují tiše, zabalení až po nos, a město se probouzí pomalu. Důležité je jezdit plynule a hlavně bezpečně. Pro divadelníka je leden měsíc zkoušek. Publikum je po svátcích zdrženlivější, smích přichází pomalu, potlesk opatrně.

U lékaře je to pak docela foťr. Těla po svátcích dávají vědět, že všeho bylo dost, jídla, sezení i odkládání. Lékař v lednu poslouchá v klidu stížnosti než obvykle a často slyší to samé: „Od ledna se sebou něco udělám.“

Pro úředníka je leden měsíc nových formulářů a starých dotazů. Lidé chtějí začít znovu, ale razítka zůstávají stejná. Úředník v lednu ví, že klid a trpělivost jsou nejcennější položky pracovního dne. A že vládné slovo někdy vyřeší víc než paragraf.

Pro kavárníka se toho moc nemění, leden je měsíc dlouhých rozhovorů a pomalejších rán. Káva chutná stejně. Kavárník v lednu pozná stále hosty podle toho, že zůstávají déle. Ne proto, že by spěchali méně, ale protože je kam se schovat.

A jaký je leden očima učitele? Tak tam je to o návratech. Žáků do lavic, učitelů k tabuli a všech zpět do reality. Leden je trochu takové pedagogické peklo, pořád písemky, testy, zkoušení. Blíží se konec prvního pololetí.

Pro rodiče je pak leden logistická výzva. Vstávání, svačiny, kroužky, pracovní schůzky a návrat k pevnému režimu. Vánoční pohoda je pryč a místo ní nastupuje kalendář plný povinností.

Pro studenta to také není bůh ví jak oblíbená doba. Je to stres, samé zkoušky. Ale je to i měsíc odkládání. Zkoušky se blíží, termíny existují, ale dnešek ještě není ten pravý den začít. Leden studenta dobře ví, že čas je relativní a že „zítra“ má mnoho podob.

Naopak, pro takového aktivního seniora je leden tichý. Po prosincovém shonu zůstane klid, který může být příjemný i dlouhý. Dny jsou krátké, ale čas má své tempo.

Prostě leden není měsícem velkých činů. Je spíš časem drobných návratů, k práci, k rytmu, k sobě navzájem. A možná právě proto dává smysl pozorovat ho z vícero úhlů. Vystoupit ze své bubliny. A brát ho jako tiché nadechnutí před dalším rokem. Z každého úhlu pohledu.

JN

PŘIPOMEŇME SI V LEDNU

- 1. 1. 1831 byla založena Matice česká, české muzejní nakladatelství – 195 let
- 2. 1. 1791 v Praze na Karlově náměstí byla otevřena první veřejná obecní nemocnice, v budově bývalého ústavu šlechtičen – 235 let
- 4. 1. 1846 * Jan Karafiát, spisovatel, autor knihy *Broučci* († 31. 1. 1929) – 180 let
- 5. 1. 1866 v Prozatímním divadle v Praze byla uvedena první opera B. Smetany *Braniboři v Čechách* – 160 let
- 17. 1. 1931 byl otevřen zimní stadion Štvanice s umělým kluzištem, v roce 2000 byl prohlášen kulturní památkou. V květnu 2011 byl pro havarijný stav zbořen – 95 let
- 31. 1. 1846 zahájila činnost Městská beseda v Praze – 180 let

Tomáš Mazal – průvodce místy i duší Bohumila Hrabala

Esejista, básník, filmař začal před rokem 1989 publikovat v samizdatovém prostředí. Na samém počátku devadesátých let se spřátelil s Bohumilem Hrabalem a postupně se stal jeho osobním tajemníkem, doprovázel ho na cestách, fotografoval, archivoval Hrabalovy dokumenty.

Ríká: „Cítil jsem, že mám k jeho osobě klíč a je mou povinností to nějak zpracovat.“ Je mj. autorem stěžejní biografie *Spisovatel Bohumil Hrabal* a nyní již podruhé v vydané knize *Cesty s Bohumilem Hrabalem*, která k oceňované biografii tvoří druhou část. Literární kritik Jiří Peňás o ní v nadsázce řekl: „Bohumil Hrabal, přáteli nazývaný „Bogan“ je dnes už legendou, světcem. Místa kudy chodil, mají význam poutních míst. A Tomáš Mazal je „apoštolem“ Boganovy slávy a toto je svědecká kniha o světcích a místech, kterými putoval.“

Co na to říkáte?

Je třeba říct, že tahle knižka vyšla historicky poprvé v nakladatelství Academia někdy už před 20 lety, ale byla hned vyprodána. A tato nová, která vyšla v nakladatelství Eminent, je vlastně doplněná, aktualizovaná, má zkrátka nějakou přidanou hodnotu.

Ona má těch hodnot víc, myslím. Není to jen vyprávění o místech, která Hrabala ovlivnila, a vlastně zpětně ovlivnil i on svou přítomností je. Skrze ta místa je to také vyprávění o něm. A zároveň je to opravdu i jakýsi turistický bedekr, průvodce.

Máte pravdu, skutečně to tak funguje, sám jsem to zažil. Knižka již dříve vyšla také v Polsku i v Maďarsku, a v obou těch zemích je Hrabal velmi populární, a já jsem osobně potkal Maďary s knížkou na trase po těch místech. Psal jsem to s tím vědomím, že to musí být jednak jako průvodce, protože jsou to zajímavé lokality. Ale zároveň je to taková druhá knížka o Hrabalovi, ze které ho čtenář může mnohem lépe poznat, když se to navíc propojí s ukázkami z jeho díla a vzpomínkami na něj. Dnes všichni chtějí nějaký příběh, a tady jich je nespočet.

To ano. Netušila jsem například do teď, že Bohumil Hrabal bydlel nějaký čas také třeba v Domě U Kamenného zvonu, přímo na Staroměstském náměstí – kde se (možná) narodil a později také pobýval Karel IV.

A to právě nevmyslíte. To už je příběh sám o sobě. Příběh člověka a zároveň města, protože město se mění. A kdo dnes ví, že i v tomhle domě, kde je dnes Galerie hlavního města Prahy, se taky bydlelo? A tak je to s mnoha dalšími místy. Když jsem psal toho prvního průvodce, byly v něm uvedeny nějaké „hrabalovské“ hospody, dnes už je tam něco úplně jiného. Takže kde to bylo důležitě nebo zajímavě, snažil jsem se fotkami i textem postihnout i vývoj, změny toho místa.

Jedno místo je ale stabilní. Myslí tím samozřejmě slavnou restauraci U Zlatého tygra.

Tam to pořád žije, a hrabalovská tradice tam má svého genia loci. Navíc je

den z hospodských (Jarda) ještě Bohumila Hrabala pamatuje osobně. Fotky na stěnách a ty slavné tzv. Malé parohy, pod kterými sedával, tradici pomáhají. Každý, kdo tam přijde, tak si to všechno prohlédne, nějak tím prostředím doslova „nachichne“. A tak vznikají mýty a legendy. Na nich si Bohumil Hrabal sám zakládal. Vytvářel rád mýty o sobě.

Jak se znali, případně přátelili Bohumil Hrabal a Arnošt Lustig, o jehož výročí taky v tomto čísle píšeme? Oba je spojovala Libeň, Lustig se tam narodil a stále se i později vracel. Hrabalovi se stala domovem na mnoho let. Co jinak měli společného?

Především to, že oba chodili do tehdejšího nakladatelství Československý spisovatel, a nosili svá díla paní redaktorce Paškové. A tam jim vždy řekla. Tak tady to přepište, tady to upravte, aby to prošlo. Tak to vyprávěl i Josef Škvorecký, který k ní také chodil. V redakci se nad těmi rukopisy diskutovalo, tam se potkávali, někdo přinesl lahev vína – zkrátka ty knihy se tam jaksi dotýkaly. Dneska všichni píšou na počítači a nikdo se s nikým nepotká. Ale Bohumil Hrabal byl spíš solitér, on vlastně moc nikam do těch slavných společností nechodil, spíše po hospodách, byl vždy taková samostatná jednotka, a taky byl úplně jiného založení.

Našla jsem v knížce ale jednu fotku, ke které máte historiku Hrabal – Lustig. Ta s židovskou korunou, kterou si Bohumil Hrabal odnesl z Libeňské synagogy, když pracoval jako kulisák v tehdejší Divadle S.K. Neumanna, dnes pod Palmovkou. A divadlo mělo v už zdevastované synagoze sklad kulis.

On tam tehdy ty staré vysloužilé kulisy štípal a páčil, aby se vešly nově. A zbyla tam ještě z výzdoby taková velká židovská koruna, zvaná Aaron a Hrabal si ji vzal domů, aby nedošla zničení. Když Arnošt Lustig v 90. letech přijel domů na návštěvu z USA, tak mu ji dal. S tím, že když všechny ty koncentráky přežil, tak mu náleží. V té době dělal myslím Arnošt Lustig šéfredaktora Playboye, tak zase Hrabalovi na oplátku něco zveřejnil. Jenže to Hrabalovi bylo úplně jedno.

Ve vašem hrabalovském „bedekru“ je toho o Libni hodně. Nejen fotky z Libeňského zámku, kde se ženil, z hospod, kam chodil, ale i z už zaniklého nádraží Dolní Libeň, ze kterého odjížděl za rodiči nebo do Kerska. Nejhezčí jsou ale ty úryvky z jeho díla, kde sám Hrabal o těch místech píše, a kde se vyznává ze své lásky k Libni.

A když ta místa vidíte, příběh ožije. Ano, o té Libni toho napsal hodně, byl jí doslova okouzlen, její předměstskou poetikou, malebností jejich kopců a výhledů do té krajiny periferie. A svoji triologii *Svatby v domě* psal jakoby i slovy své ženy Elišky, která vzpomíná. Třeba na jejich zamilovanou cestu z Libeňského nádraží, když jí vezl představit rodičům. Nebo na jejich svatbu na zámku. Nebo jak chodil od rána oblečený v divadelním kostýmu po Libni, protože si to chtěl užít, když v divadle dostal nějakou malou roli statisty. Měl to v krvi po své mamince, která totéž dělávala v Nymburce, když hrála s ochotníky. Stejně tak s hrdoostí dříve nosil i nádražáckou uniformu, protože věděl, že mu sluší. Jenže pak to zase shodil tím, že si v ní vyšel bos.

On asi byl vůbec dost nad věcí. Znal jste ho od 90. let, to už bylo po smrti jeho ženy Elišky – zvané Pipsi. Jak třeba vnímal konec roku nebo začátek nového, když jste nyní v tomto období? Bylo mu to jedno. Nějak to neprožíval. Znal jsem se dost dobře, já jsem s ním jezdil potom po světě, kam ho zvali, takže jsme měli dost času si hodně povídat. Byl docela sdílný a především upřímný, za nic se neschoval.

Možná jste se také bavili, jak se vyvíjí společnost, kam ten svět jde?

Já to zase řeknu úplně jinak. On se narodil za monarchie, v Rakousku-Uhersku, a zemřel v době novodobého kapitalismu. Takže prožil celé 20. století se vším všudy. Je vlastně nositelem té doby, které my jsme zažili jen nějakou část. Byl její svědek a hodně toho prožil na vlastní kůži – včetně těch několika momentů, kdy byl blízko smrti. Měl v sobě ten běh času a vnímal to tak, jak to je.

Nebyl žádný tragéd, ani nikdy nebyl ten aktivní účastník událostí. Nekolaboval s Němci ani s komunisty ani s novodobými kapitalisty. Vždy byl nějak stranou, zkrátka solitér, sám za sebe. Neříkal ani, že je spisovatel, a když mu někdo v hospodě řekl, že je Mistr, tak úplně zbrunátněl a dotýčného vyhodil. „Mistr, ten umí udělat boty. To já ne.“ Své psaní považoval za výtávaní. Vždycky říkal: „Psáním se výtávám, kdo jsem, výtávám se na život a na smrt.“ A je známá věc, že psaní si člověk jakoby urovnává a čistí myšlenky.

Hrabalovým dílem se můžete pobírat téměř do nekonečna, jak je mnohovrstevnaté. Někdo tam ale pořád může vidět jenom moc toho toho piva a hospod, nebo koček.

Každý čtenář si v jeho díle něco najde. Jak jste řekla, je v něm mnoho vrstev. A kdo se pročte například k jeho Kainovi, tak zjistí, že je to existenciální text, který má hluboký základ, kde hrdina, přestože je zamilovaný, daří se mu dobře, v podstatě má všechno, může spáchat sebevraždu.

Řekl bych, že se Hrabal hodí do každé doby. I do té dnešní. Nejhorší je ale, když z Hrabalovy tvorby uděláte něco, co není. Třeba takové Menzelovy *Slavnosti sněženek*, které všichni tak milují. Je to krásný film, ale není to docela tak Hrabal, spíše klouzání po povrchu. Ostatně jednou říkal, a myslím, že je to i napsané, že *Slavnosti sněženek* je ta nejhorší kniha, kterou napsal. A to samé divadelní hry, třeba dramatičce *Ostře sledovaných vlaků*, kde vrcholnou scénou bývá rázítkování, ale o tom to vůbec není. Sám ke zpracování svých textů býval lhostejný. Stejně jako k redakční úpravě. Vždycky říkal redaktorům: „Tak to vyhodte, co vám tam vadí“.

Zbylo vám po Bohumilu Hrabalovi něco osobního?

V době, kdy jsme se stýkali, mi dával všechny fotografie, dokumenty. Chtěl, abych to měl já. Až jednou o něm něco napíšu. Tady to všechno je (ukazuje několik pečlivě srovnaných šanonů) – různé legitimace, pohlednice rodičům, krátké rukou psané texty i strojopisy. Je tam ještě dost nepublikovaných fotek. Zatím si to nechávám, ale jednou to samozřejmě někam dám. Mám také rozličné artefakty, např. nůžky po jeho mamince, kterými stříhal své napsané papíry s texty, kloubek, který nosil v mládí, první knížku, kterou jako chlapec přečetl atd. On na věcech nelpěl, hodně jich rozdal. I mnoho vzácných knih třeba. A víte, co často říkal? „Těch slabých, tenkých, těch se bojte.“ A já myslím, že to platí. Takže umění psát spočívá i v tom, že se dovedete vyjádřit stručně, v nějaké esenci slova, třeba jako Isaac Babel.

Ani váš průvodce *Cesty s Bohumilem Hrabalem*, není nijak upovídaný, a přesto čtivě koncentruje Hrabalův svět.

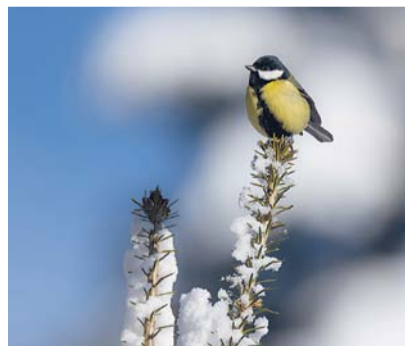
A přestože asi obsahuje více hospod než adres pronájmů, kde Hrabal žil, uživatel průvodce se určitě neopije, protože jsou to dnes často spíš butiky a už ne putiky.

Martina Fialková

Výlety českou krajinou Rozhlédni se, člověče

Zimní krajina dolního Povltaví má své jedinečné kouzlo. Lesní cesty pokryté jínovatkou, výhledy na klidnou řeku i ticho, které přerušuje jen zpěv ptáků – to vše nabízí okružní trasa Rozhlédni se, člověče. Ideální výlet pro ty, kdo chtějí i v chladnějším období objevit krásu méně známých míst.

Trasa začíná u vlakové zastávky v Úholičkách, na kterou se snadno dostanete přímým vlakem z Masarykova nádraží. První zastávkou je vyhlídka Stříbrník, odkud se otevírá pohled na hluboké údolí Vltavy. Nedaleko odtud najdete další krásnou vyhlídku na vrchu Řivnáč, kde v době eneolitu existovalo pravěké hradiště. Právě podle něj dostala jméno i řivnáčská kultura, která patří k nejdůležitějším etapám pravěkého osídlení Čech. Z přírodních stezek se pak cesta stáčí k romantickému zámku Úholičky, jehož novorenesanční podoba pochází z 19. století. Zámecký areál sice není veřejnosti přístupný, ale zvenčí stále působí malebně a připomíná časy, kdy sloužil jako letní sídlo šlechtických rodů. Na své si přijdou i rodiny s dětmi – lanové hřiště Švestkovna nabízí prostor k odpočinku i zábavě a tvoří přirozené srdce celé stezky. Pokud se během výletu zaposloucháte do zvuků přírody, ze stromů určitě uslyšíte švitoření sýkory koňadra – nejběžnějšího pěvce českých zimních zahrad a lesů. Tento obratný pták dokáže silným zobá-

Sýkora koňadra (foto Marek Mejstřík)

kem rozlousknout i lískový ořech a při nedostatku potravy jsou ojediněle známy i případy kanibalismu. Sýkory během jediné mrazivé noci ztratí až pětinu své váhy, takže v zimním období se s oblibou zastavují na krmítkách. Česká společnost ornitologická je už několik let zaznamenává jako nejčastěji pozorovaného ptáka při každoročním lednovém sčítání Ptáčích hodink, do kterého se může zapojit každý. Stezka „Rozhlédni se, člověče“ nabízí vyhlídky, příběhy krajiny i drobné radosti pozorování přírody. Vydejte se po ní s aplikací EPU, která vás zavede mimo známé turistické trasy a ukáže, že i kousek za Prahou lze najít klid, ticho a opravdové kouzlo české zimy.

Marek Mejstřík

135. koncert na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola pořádá v úterý 13. ledna 135. koncert na schodech. Vystoupí hudební skupina **Sdružení přátel hudby** ve složení Jan Adamčík, Miroslav Arazim, Vladimír Bull Beránek, Mike Diaz, Petr Durdík, Vladimír, Jan Martinský, Přemek Povolný. Začátek v 18.00.

Žižkovo náměstí 1300/1, Praha 3
www.sups.cz
www.youtube.com

Program kulturních akcí ve Verichově vile

- 16. 1. Píseň pro Viktorku – Milostný dopis přes proud století**
Multižánrová divadelní inscenace vycházející ze slavné básně Jaroslava Seiferta.
- 19. 1. Večery s Golem**
Zahájení cyklu večerních rozhovorů Petra Bednáře s populárními herci v podkrovní Verichovy vile, tentokrát s Tomášem Töpferem.
- 23. 1. Sestry B.**
Intimní drama o životě Lidy Baarové a její sestry Zorky Janů.
- 25. 1. Já Plisecká**
Komorní divadelní představení o primabaleríně Majě Plisecké.
- 28. 1. Sólo slam poetry – Dr. Filipitch**
Celovečerní sólový program Dr. Filipitche, ikony českého slamu, mistra ČR ve slam poetry a trojnásobného mistra v Duoslamu.
- 29. 1. Margaritě**
Monodrama španělského dramatika Carlose Be s Ljubou Krbovovou o statečném boji s nepřízní osudu.
Začátky v 19.00.
Verichova vila,
U Sovových mlýnů 501/7, Praha 1
www.verichovavila.cz

Akce Pražské vlastivědy a Zažij Prahu

vlastiveda@prague.eu
prague.eu/pragensia
Poznejte pražská zákoutí s vycházkami Pražské vlastivědy. Čekají na vás prohlídky interiérů, venkovní vycházky i akce pro děti.

leden 2026

- Novoroční výšlap na Petřín 11.00
- Tajemný Karlov 14.00
- Pro rodiny s dětmi: Výprava s Bruncvikem za symboly lva a orlice 14.00
- Ukrytí periskop ve vodárenské věži Letná 16.00
- Komentovaná prohlídka Obecního domu 13.00
- Mozart v ulicích Prahy 16.00

Program všech akcí naleznete na webu prague.eu/pragensia.

Odpolední koncerty klasické hudby pro seniory

Modlitebna Českobratrské církve evangelické
Korunní 60, Praha 2

Úterý 6. ledna od 14.30
Radoslav Kvapil – klavír
Program najdete na: www.uads.cz

Koncert se pořádá za laskavého přispění hlavního města Prahy, Nadace Český hudební fond a Nadace život umělce.

Vstupné dobrovolné.
Změna programu vyhrazena.

PLACENÁ INZERCE
VOŠUP a SUPŠ
Žižkovo náměstí 1300/1, Praha 3

nabízí v objektu školy k pronájmu kancelář o výměře 36 m².
Výše měsíčního nájmu a služeb 10 008 Kč.

Kontakt milan.martinik@sups.cz nebo 734 109 298

Pronajímatelé často zakazují i to, co nemají

Nájemní smlouva o nájmu bytu či domu je jedním z nejčastějších typů smluv, které lidé uzavírají. Většinou si je však pronajímatelé píší sami, takže se jejich obsah může velmi odlišovat, a to nejen od jiných nájemních smluv, ale zejména od znění zákonných ustanovení.

Vzniká tak velké množství situací, kdy je nájemníkovi zakázáno něco, co zakázat vůbec nelze. Typickým a velmi častým protizákonným ujednáním v nájemní smlouvě je třeba zákaz chovu domácího mazlíčka v bytě – náš občanský zákoník výslovně povoluje nájemní chov zvířete v bytě za podmínky, že tím nevznikají obtíže nepřiměřené poměrům v domě. Pokud se tedy toto nebo podobné ustanovení nachází v nájemní smlouvě, je automaticky neplatné a nelze jej právně vymáhat.

Dalším častým zákazem, který se objevuje, ačkoli není možný, je zákaz přihlášení trvalého pobytu v pronajatém bytě. Pokud si tak nájemce chce přihlásit trvalý pobyt, nepotřebuje dokonce ani souhlas pronajímatele, pouze nájemní smlouvu. Jiná je situace pro nahlášení trvalého pobytu v podnájmu.

V případě podnájemní smlouvy se už bez souhlasu majitele k přihlášení k trvalému pobytu neobejdete. Pisemného souhlasu pronajímatele je většinou potřeba také v případě přihlášení jiné osoby do bytu, avšak i zde existují výjimky, a těmi jsou osoby blízké: manželka, manžel, děti či rodiče se bez souhlasu pronajímatele obejdou.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

Keramický dialog v srdci města

Betlémská kaple se v lednu 2026 promění v prostor, kde se potká historie s dětskou fantazií. Právě zde proběhne slavnostní vyhlášení 3. ročníku Celostátní keramické soutěže, kterou pořádá Dům dětí a mládeže Praha 3 – Ulita. Soutěž letos oslovila 161 mladých autorů z 23 škol napříč Českou republikou.

Téma „Dialog“ se v dětských keramických pracích proměňuje v citlivý rozhovor tvarů, barev a významů. Odborná porota vybrala 77 děl, která budou vystavena v podzemním Lapidáriu Betlémské kaple. Právě zde, v prostoru s výrazným geniem loci, dostává současná tvorba mladé generace nový rozměr.

Slavnostní ceremoniál se uskuteční v pondělí 19. ledna 2026 ve Svatováclavském sále. Následovat bude vernisáž v Lapidáriu. Celým odpolednem provede herce a moderátor Zdeněk Podhorský, který se k akci připojí i autorskou fotografickou výstavou Praha, město, které mám tak rád.

Výstava vítězných prací potrvá do 13. února 2026 a nabídne návštěvníkům možnost nahlédnout do světa mladých tvůrců i zastavit se v dialogu s historií jednoho z nejvýznamnějších pražských míst. Vstup je zdarma.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mlp.cz, 222 113 425

KINO

Na projekce Filmového klubu MKP, Filmového klubu Bio Senior a Filmového klubu Bio Fajnšmekr s platnou legítimací Filmového klubu sleva 20 Kč. Cena legítimace 120 Kč (platí do 31. 12. 2026), k prodeji v pokladně MKP

6. Bio Senior: Navždy s tebou? (90 Kč)	16.00
6. Filmový klub: Bugonia (120 Kč)	19.00
10. Bio Junior: Severní pohádka (80 Kč)	15.00
13. Bio Senior: Podfukáři 3 (90 Kč)	16.00
17. Bio Junior: Netopýrek Nik (80 Kč)	13.00
20. Bio Senior: Božská Sarah Bernhardt (90 Kč)	16.00
24. Bio Junior: Bubák (80 Kč)	13.00
24. Bio Junior: Zoopolis: Město zvířat 2 (80 Kč)	15.00
27. Bio Senior: Nepela (90 Kč)	16.00

Divadlo Říše loutek

Vstupné 100 Kč, začátky ve 14.00 a 16.00, není-li uvedeno jinak.

3. O vánoční hvězdě	
4. Nám, nám narodil se	10.30
4. Sól nad zlato	
10. Kominická pohádka	
11. O pejskovi a kočičce	
17. O kocouru, kohoutu a kose	
18. O Kobličkovi a O Budulinkovi	
24. O pejskovi a kočičce	
25. Recké pověsti	10.30
25. Medvídek Ťupinek	
31. O nezbedných kůzlátkách	

PŘEDNÁŠKY: Vstupné 70 Kč

21. Podcast Na Východ! míří do střední Asie	19.00
26. Spánek a jeho poruchy v průběhu vývoje člověka	19.00
28. Večer s badateli: Žáby v mlíku	19.00

Více událostí najdete na mlp.cz/akce

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY
PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

fok

Obecní dům
Náměstí Republiky 5, Praha 1
222 002 336, pokladna@fok.cz
www.fok.cz

Obecní dům | Smetanova síň

1. Novoroční koncert	19.30
Antonín Dvořák Slovanské tance op. 46 a 72 Pražští symfonikové Tomáš Netopil dirigent	

Klášteř sv. Anežky České

8. Kalabis Quintet	19.30
Viktor Kalabis Divertimento Modest Petrovič Musorgskij Obrázky z výstavy (arr. Joachim Linckelmann) Kalabis Quintet	

Obecní dům | Smetanova síň

10. Orchester na dotek – Hudba na hory	11.00
Koncert pro rodiny s dětmi Johana Schmidtmajerová průvodkyně Marek Němec režie, průvodce Tomáš Končínský scénář Hudební klub Fík Baletní příprava Národního divadla Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy Pražští symfonikové Jan Kučera dirigent	

Kostel sv. Šimona a Judy

13. Gli Angeli Genève	19.30
Johann Sebastian Bach Heinrich Ignaz Franz Biber Gli Angeli Genève Stephan MacLeod umělecký vedoucí, bas Leila Schayegh housle Bertrand Cuiller cembalo	

Obecní dům | Smetanova síň

14., 15. Verdi – Requiem	19.30
Giuseppe Verdi Requiem pro sóla, sbor a orchestr Krassimira Stoyanova soprán Ester Pavlí alt Pavel Cernoch tenor Patrick Zielke bas Český filharmonický sbor Brno Pražští symfonikové Tomáš Brauner dirigent	

Kostel sv. Šimona a Judy

17. Hudbou k srdci	10.00
workshop pro seniory a jejich vnoučata Karolina Řepová lektorka	

Rudolfinum | Dvořákova síň

17. Saleem Ashkar	19.30
Klavírní recitál Robert Schumann Fantazie C dur op. 17 Fantasie in C major Op. 17 Ludwig van Beethoven Sonáta č. 23 f moll op. 57 „Appassionata“ Sonáta č. 26 Es dur op. 81a „Les Adieux“ Saleem Ashkar klavír	

Kostel sv. Šimona a Judy

27. The Trio	19.30
Antonín Dvořák Mazurek e moll op. 49 Rondo g moll op. 94 Bohuslav Martinů Bergerettes H 275 Bedřich Smetana Trio g moll op. 15 The Trio Jiří Vodička housle Václav Petr violoncello Martin Kasík klavír	

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

5. Zakleté dámy	
6. 2:22 – Duchafský příběh	
7. Komuna	
8. 2:22 – Duchafský příběh	
9. K.Š.E.F.T.	
10. Hráči	16.00
10. Hráči	
12. Linda Vista	
13. Bůh masakru	
15. Fernando Krapp mi napsal dopis	
16. Hermína předpremiéra	
17. Komuna	
18. ČK uvádí: Bilbec k večeri	
18. Trialog Ve Smečkách #5	20.00
19. Zakleté dámy	
20. Tramvaj do stanice touha	19.00
21. Heda Gablerová – naostro	
22. Nejblížší	
24. K.Š.E.F.T.	
26. Heda Gablerová – naostro	
27. Bůh masakru	
28. Kočka na rozpálené plechové střeše	
29. Fernando Krapp mi napsal dopis	
30. K.Š.E.F.T.	
31. Hermína předpremiéra	

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO KOLOWRAT

Divadlo Kolowrat
Kolowratský palác, Ovocný trh 6, Praha 1
www.divadlo-kolowrat.cz,
Rezervace:artway.theatre@gmail.com, 775 488 998

1. H. Ibsen: Nepřítel lidu	
10. P. Kryl: Neposedný doubek pro rodiny s dětmi	10.30
12. F. M. Dostojevskij: Idiot	
14. K. Čapek: Jak se dělá divadlo	
15. A. Long, D. Singer a J. Winfield: Souborné dílo Williama Shakespeara (zkrácená verze)	
16. M. Frejová – Krátká: Godotky	
19. W. Shakespeare: Macbeth	
22. F. Kafka / J. Grossman: Proces	
24. C. Collodi: Pinocchio pro rodiny s dětmi	10.30
24. Milena Štráfeldová: Toyen – všechny barvy samoty	17.00
26. N. V. Gogol: Ženitba	
27. K. Čapek: Věc Makropulos	
28. Dario Fo: Mysteria Buffa	
29. V. Havel: Vernisáž Snadně na dně	

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

Zábradlí

5. Paní Dallowayová	
6. Můj boj. Zamilovaný muž	
7. Plechový bubinek	
8. Vzkříšení UA friendly	
9. Fušeň	
10. Racek EN friendly	
12. Mýcení EN friendly	
13. Mýcení	
14. Bůh v Las Vegas Zadáno	
15. Discoland	
17. Plechový bubinek	
19. Požtíkáři	
20. Racek + od 18.15 dramaturgický úvod	
21. Bůh v Las Vegas Zadáno	
22. European EN friendly	
23. Fušeň	
24. Konina (EK)	16.00
24. Úvniť banánu	
26. Paní Dallowayová	
27. Veřejní nepřítel EN friendly	
28. Ej Áj	
29. Ej Áj PRO ŠKOLY + diskuze	11.00
30. Můj boj. Zamilovaný muž	
31. Můj boj. Zamilovaný muž	

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Divadlo Řeznické

Divadlo v Řeznické, z. ú., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

7. Monstrum	
8. Jeden německý život	
9. Chaos host	
10. O čertovi Kolofónovi host	16.00
11. Eleanor	
13. Váňa	
14. Falešná nota	
15. A tak tě prosím, kniže	
16. Hravé čtení: Sněhurka	11.00
16. Relativita	
17. Bláznivec	
18. Silly Little Things/Hloupé malíčkovosti host	
19. Věčná milenka Alma Mahlerová	
20. Monstrum	
21. S prezidentem v divočině	
22. Zahradkár	
23. Falešná nota	
24. Odvolání	
25. Improvizční ŘEZ – Challenge accepted	
26. Vraťte nám Sofii Lorenovou	
28. Chaos host	
29. Váňa	
31. Čáky cák	11.00
31. Vraťte nám Sofii Lorenovou	

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Městská knihovna v Praze

POBOČKA HRADČANY
Pohořelec 25, Praha 1
tel.: 222 113 555, 770 130 203
Provozní doba knihovny:
pondělí až čtvrtek 12.00-17.00.

Vstup na akce je volný.
Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.

14. 1. Otomar Dvořák – narozeninový večer a křest knihy Kolotoč Svět
Půlkulaté narozeniny spisovatele a křest jeho románové ságy Kolotoč Svět. Slovem a hudbou provede Josef Pepson Snětívý.

15. 1. Japonsko, splněný sen – cestovatelská přednáška Nadi Fukové
Vydáme se do Země vycházejícího slunce, navštívíme starobylé šintoistické svatyně, zenové zahrady i velkoměsta, jako jsou Tokio, Hirošima či Ósaka. Poznáme tradice, ochutnáme místní kuchyni a plní zážitků se šťastně vrátíme domů.

21. 1. Poutní cesty: Mladoboleslavská
První přednáška z cyklu o pražských poutních cestách. Průvodcem bude Josef P. Snětívý.

22. 1. Japonská vzpomínka – tvořivá dílna origami a haiku pod vedením Nadi Fukové
Skládání papíru technikou origami a seznámení s originální básnickou formou – haiku.

28. 1. Zimní tvořivá dílna Dagmar Volencové – Dot painting aneb tečkování. Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo 770 130 203

Výstava

7. 1. – 29. 1. **Ladislav Dvořák – Fotolovy Vernisáž ve středu 7. ledna od 17.30.**

Do 30. 1. **2026 Řecko a Kypr** – Kulturní dědictví UNESCO 2025. Výstava s podnázvem Česko-kypersko-řecká stopa nabízí portréty významných osobností a institucí historie i současnosti vzájemných vztahů a národních kořenů.

Změna programu vyhrazena.

DIVADLO MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominaret.cz, 732 575 666, info@divadlominaret.cz
Činnost souboru je podporována Prahou 1.

Reduta Národní 20, Praha 1

25. Tři veselá prasátka	15.00
26. Tři veselá prasátka	9.00, 10.30
1. 2. O chaloupce z perniku	15.00
2. 2. O chaloupce z perniku	9.00, 10.30

Herecké kurzy přímo na jevišti Reduty! Herecké kurzy pro děti a mládež (ve věku 10 až 18 let) na Praze 1 a nové i kurzy pro dospělé. Základní herecká příprava (pod vedením herce a režiséra Ludka Jirky) je zakončena závěrečným představením. Bližší informace na tel.: 603 595 088.

KOMORNÍ KINO *Evald.* Národní třída 28, Praha 1 221 105 225. Pokladna otevřena vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení. www.evald.cz

8. BIO SENIOR Na horách	15.00
8. Hory Paola Cognettio premiéra	17.30
8. Rodina k pronájmu premiéra	19.30
9. BIO SENIOR Springsteen: Vysvobod mě z neznáma	15.00
9. Smutný song	17.15
9. Velký Marty	19.45
10. Ty jsi vesmír	15.00
10. Dream Team	17.00
10. Citová hodnota premiéra	19.15
11. Bláznivě	15.00
11. Neporazitelní	17.00
11. Architekt	19.30
12. BIO SENIOR Riefenstahl	15.00
12. Nepela	17.30
12. Ranhojič II	19.30
13. BIO SENIOR Ostrov Anrum	15.00
13. Rodina k pronájmu	17.00
13. Mistr a Markétka	19.00
14. BIO SENIOR Franz	15.00
14. SCANDI Mrzout	17.30
14. SCANDI Na nové začátky!	19.45
15. BIO SENIOR Není jiná možnost	15.00
15. SCANDI Mrzout 2: Lepší časy	17.45
15. SCANDI Ať prší	20.00
16. BIO SENIOR Neporazitelní	15.00
16. SCANDI Prudká citová vzplanutí	17.30
16. SCANDI Poslední vikink	19.30
17. Smutný song	15.00
17. SCANDI Na nové začátky!	17.30
17. SCANDI Neříkej mi mamí	19.30
18. Dream Team	15.00
18. SCANDI Poslední vikink	17.30
18. SCANDI Trochu života	19.45
19. BIO SENIOR Architekt	15.00
19. SCANDI Mrzout 3: Hledání Escortu	17.30
19. SCANDI Bratři Anderssonovi	19.45
20. BIO SENIOR Nepela	15.00
20. SCANDI Ať prší	17.30
20. SCANDI Neříkej mi mamí	19.45
21. BIO SENIOR Slyšíš mě?	15.00
21. SCANDI Mrzout 4: Když se zamíluj	17.00
21. SCANDI Poslední vikink	19.00

Další program na: www.evald.cz

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1, www.divadlovoceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107, rezervace@divadlovoceletne.cz

KAŠPAR

5. Rok na vsi	
6. Rok na vsi	
7. Dámská čtyřhra	
8. Ztižená možnost soustředění	
9. Jonáš a tingl-tangl	15.00
10. Jonáš a tingl-tangl	
10. FC Rudý lev	
11. O politbeném drakovi	15.00
11. Cyrano	
12. Cyrano	
15. Ztižená možnost soustředění	
16. Něžná je noc	
17. Terminus	
18. Osířelý západ	
19. Král Lear	
20. Král Lear	
21. Vincenc	
22. Snímek 51	
23. Mrzák inishmaanský	
26. Dámská čtyřhra	
27. FC Rudý lev	
30. Něžná je noc	

Kašpar / KLUBOVNA

6. 2084	
7. Kráska z Leenane	
8. Já, Feuerbach	
9. Vincenc	
10. Slovácko sa nesudí	
11. Kodaň	
12. Vincenc	
13. Audience + Vernisáž	
14. Kodaň	
15. Audience + Vernisáž	
17. Simpatico	
18. Dědeček	
19. Iluze	
20. Plíce	
21. Eastwood	
22. Lebka z Connemary	17.00
23. Lebka z Connemary	
24. Kylice	
24. Draci noci	
25. Kylice	17.00
25. Dědeček demiera	
26. Kráska z Leenane	
27. Draci noci	
28. Plíce	
29. Politika správcovny	
30. Politika správcovny	

LUKÁŠ ADAM & RICHARD PEKÁREK

3. Thrill Me	
--------------	--

DIVADLO MA

4. Buenos Aires, vystupte!	
----------------------------	--

DIVADLO VERZE

13. S pravdou ven	
14. Drací rodiče	
24. Šťastný vyvolený	16.00
25. Úča musí pryč	19.00
25. Úča musí pryč	
29. Jméno	

DIVADLO NAHRANÉ

28. Největší příběh všech dob	
-------------------------------	--

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Mechorost jako predátor? Akademie věd ČR ukazuje krásu vědy i její humor

Fotografie tobolky mechu, která při zvětšení připomíná dravce, ovládla letošní ročník soutěže **Věda fotogenická**. Vítězný snímek s názvem **Anglermoss** ukazuje, že výzkumy odhalují nové poznatky i estetickou krásu skrytou lidskému oku. Výstava Věda fotogenická představuje čtyřicet desítek vybraných fotografií zachycujících krásu vědy. Výzkum může být nejen zdrojem nových poznatků, ale také vizuální krásy. Potvrzují to i snímky, které se utkaly v soutěži Věda fotogenická, kterou každoročně vyhlašuje Akademie věd ČR pro své zaměstnance a zaměstnankyně. V letošním, dvanáctém ročníku se sešlo celkem 238 fotografií od 81 soutěžících z 26 pracovišť. Odborná porota vybrala 40 nejlepších, jež spolu tvoří výstavu v Galerii Věda a umění na Národní třídě v Praze.

„Výstava nabízí pohled do světa výzkumu v laboratořích, badatelůch i do každodenní práce nejen vědců, ale všech pracovníků. Díky fotografiím tento svět získává novou a často překvapivou podobu,“ uvedl na vernisáži místopředseda Akademie věd ČR Ondřej Beránek. Zdůraznil, že fotografie dokáže zachytit děje, které jsou příliš rychlé nebo příliš jemné na to, abychom je vnímali pouhým okem: „Přibližuje nám struktury a jevy, které běžně nevnímáme. Zároveň oslovuje i ty, kteří se vědce nevěnují. V dnešní vizuální době je takový jazyk obzvlášť důležitý. Obraz totiž může být jedním z mostů mezi složitostí vědeckého poznání a veřejností.“

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
Tel.: 603 552 558,
scarabeus.galerie@gmail.com
www.galeriescarabeus.cz
úť 14.00–19.00, so-ne 13.00–18.00
středa až pátek na objednání
pro školy a skupiny.

**Muzeum kávy Alchymista
KÁVA A KÁVOVINY
v proměňáče času a kultur**

**GALERIE SCARABEUS
LOUTKY A RODINNÁ
LOUTKOVÁ DIVADLA**

ZAHRADA GALERIE SCARABEUS
Naučná stezka příroda a umění na počest
ornitologa a hrdiny Velestava Wahla
a sochami Igora Hlavinky

**STUDIO CITADELA
BOHNICKÁ DIVADELNÍ
SPOLEČNOST**

Klimentská 16, Praha 1,
studio a cafégalérie: 602 463 664, produkte@studiocitadela.cz,
FB | IG | X @studiocitadela, www.studiocitadela.cz

STUDIO CITADELA

15. Audience (Pivarská Odysea)	20.00
Kolekce Parchant. Hrají O. Stupka a P. Zach.	
16., 22. Hra lásky a náhody	20.00
Inscenace kolekce Parchant.	
17. ZAMIN VA ZAMAN (Země a čas)	19.00.
Fúze česko-iránské tradiční hudby. Hrají M. Ebrahimian – zpěv, dotar, S. Morasten – zpěv, kamanče, P. Rehberger – tombak.	
23. El Rey a jeho družina. Comeback!	20.00
Koncert rapové skupiny Kolekce Parchant.	
24. Tady Edith, Eva a já	19.30
Work-in-progress nové inscenace. Hrají V. Burger, V. Rašátková a V. Mendel.	
30. Rychlé šipy	20.00.
Divadelní premiéra Kolekce Parchant.	
31. Nytia	19.30
Koncert slovenské písničkářky.	

STUDIO CITADELA DĚTEM

O princezně se zlatou hvězdou na čele	15.00
Divadlo Liberta	
25. Komunitní Centrum Jasoň, Praha 4 - Libuš	
31. KC Kaštan, Bělohorská 201, Praha 6	

PRAVIDELNÉ KURZY A DÍLNY

Improvizace – herecký kurz T. Pospíšila
– ÚT od 18.00 (OD ÚNORA, skolaoretoryky.cz)
Taneční ateliér, klasický indický tanec
kathak – ST od 18.15,
Bohnická divadelní společnost (otevřeně zkoušky)
– PÁ 17.30 (info 602 463 664)

Za podporu děkujeme: Hl. město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Městská část Praha 1, program Kreativní Evropa

**Lednové vycházky
a on-line přednášky
Pražské vlastivědy
na:
www.listyprahy1.cz**

Mechorost jako predátor? Akademie věd ČR ukazuje krásu vědy i její humor

Vítězný snímek hlavní kategorie s názvem Anglermoss

Vítězem hlavní kategorie Vědy fotogenické se letos stal snímek **Anglermoss** od Tomáše Figury z Botanického ústavu AV ČR. Autor zachytil roduzoměnu mechorostu – téma, který je kvůli své složitosti postřachem nejednoho studenta botaniky. Fotografie ukazuje štět s tobolkou mechu po uvolnění výtrusů. Obústí tobolky připomíná zuby hlubinného predátora, který se chystá ulovit svou kořist. Tou je na obrázku klíčící pyl slézu lesního, jenž se do záběru připlítl náhodou.

Výstavu Věda fotogenická 2025 můžete navštívit do 30. ledna 2026 v Galerii Věda a umění v hlavní budově Akademie věd ČR, Národní 3, Praha. Otevřená je každý všední den od 10 do 18 hodin a vstup je zdarma.

Divadlo, které možná neznáte – Venuše ve Švehlovce

Nachází se na adrese Slavíkova 22 na pražském Žižkově a funguje od roku 2014 jako kulturní centrum s tvůrčí atmosférou a originálním přístupem, zaměřující se na divadelní projekty.

Historie místa sahá až do let 1923–1925, kdy byla budova postavena za účelem kolejí architektem Janem Chládkem. Původně Švehlovy koleje jsou postaveny v rondobu-bistickém stylu s prvky art deco a jsou chráněnou památkou. Místo před lety objevil spolek Depresivní děti toužící po penězích, a během pěti let vytvořili místo, které je díky tvůrčímu přístupem pro svou neotřelou atmosféru, profesionalitu i alternativitu.

Tým v čele s Jakubem Čermákem, vedoucím projektu, opečovává umělecké seskupení Venuše, které se stalo domovem několika souborů, například Akolektivu Helmut, jejichž práce je na hraně autorské tragédie a mysteriózní šarady, Depresivní děti touží po penězích, kteří svými projekty ožívají netradiční prostory, nebo divadelní spolek CO ČUMIS, který se zaměřuje na dokumentární a sociální divadlo.

Divadlo je zázemím pro současné živé umění, které se opírá o autorské principy tvorby, přináší témata společenské odpo-

vědnosti a aktuálnosti. Svým nastavením je divadlo otevřené novému pojmání, formám i přístupům, nebojí se zkoušet nové možnosti i otevírat neotřelá témata. Hlavním zaměřením jsou alternativní divadelní oblasti, ale jsou zde zastoupeny i další umělecké projekty. Základem dramaturgie je výběr stálých spolupracujících souborů.

Další část programu se ve Venuši skládá z jednorázových či pravidelných hostování, kdy jsou představovány skupiny se silnou

sociálních témat, jakými jsou kriminalita a drogy.

Divadlo ve Švehlovce je oceněno Cenou české divadelní DNA za mimořádný počín na poli nového divadla v roce 2018. Místní tým se snaží nejen o úspěch v uměleckém prostředí, ale také v kulturním jako místo setkávání, sdílení a komunity. Pokud se nebojíte současných témat, alternativního nastavení a chcete poznat krásnou a utajenou architekturu, pak je Venuše něco pro vás.

foto: venuše-ve-svehlovce.cz

Amelie Slavíková

Václav Klement, Škoda a Národní technické muzeum aneb příběh dlouhý 130 let

Symbolicky 17. prosince otevřelo loňského roku NTM výstavu *Václav Klement – mecenáš muzea a spoluzakladatel Škoda Auto s podtitulem Příběh, který se začal psát před 130 lety*. Důvodem je 130. výročí založení „předchůdce“ slavné mladoboleslavské firmy.

Zároveň výstava vzdává poctu jejím zakladateli, Václavu Klementovi, který výrazně přispěl k bohatému odkazu nejen jako hlavního protagonistu svého času největší automobilky v rakousko-uherské monarchii, ale později i značnou podporou československého technického muzejnictví i historie techniky.

Jména významných postav českého průmyslu – Václav Klement (16. října 1868 až 13. srpna 1938) a Václav Laurin (27. září 1865 až 3. prosince 1930), zná asi každý. Málokdo ví, že první jmenovaný byl původní profesí knihkupec, druhý zámečník. 17. prosince roku 1895 spolu v Mladé Boleslavi založili společnost pro výrobu jízdních kol s vlasteneckým názvem Slavia. V roce 1899 představili první moderní motocykl: Laurin & Klement, Typ 1. Koncem roku 1905 pak automobil: Laurin & Klement Voituretta. Dalším, výstavou oslavovaným, jubileem je letopočet 1925, kdy koupil značku Laurin & Klement strojírenský koncern Škoda. Tím byl položen základ dnešní firmy Škoda Auto.

Významným mezníkem byl i rok 1935, kdy věnoval Václav Klement mnoho cenných exemplářů do sbírek a archivu tehdejšího Technického muzea československého, v roce 1951 přejmenovaného na Národní technické muzeum. K tomu uvedl vedoucí Archivu NTM Zdeněk Vácha: „Václav

Klement se v roce 1922 stal řádným členem Spolku Technického muzea československého, a v roce 1933 byl jmenován i členem čestným. To byl výraz nejen úcty k jeho přínosu domácímu automobilovému průmyslu, mezinárodním motocyklovému a automobilovému průmyslu a motorismu vůbec, ale především výraz vděčnosti Václavu Klementovi jako dárci a všestrannému podporovateli muzea.“

O samotné výstavě píše NTM následující: „... svou grafikou i exponáty uvádí návštěvníka do dobové atmosféry začátku minulého století a období dvacátých let. K vidění jsou dva motocykly Slavia, která Václav Klement pomoci inzerce osobně vykoupil a daroval do sbírek. Nechybí ani originální stůl a židle ze soukromé Klementovy pracovny. Výstava připomene i trvajících pověst značek Laurin & Klement mnoho desítek let po jejím faktickém zániku.“

Výstava potrvá do 15. března a doprovodí ji stejnojmenná publikace.

Ondřej Sedláček

Aktivismus jako umění, umění jako nástroj změny

Slovo aktivismus v dnešní době může vyvolávat rozporuplné emoce. Člověk by si mohl vzpomenout na zabarifikované silnice nebo na rajčatovou polévku rozstříkanou se o vzácný obraz. To všechno je aktivismus. Aktivismus jsou ale také podepsané petice, odeslané dopisy, průvody, demonstrace, stávky, zkrátka všechny hlasy, které touží po změně, a nebojí se si o ni říct.

Aktivismus má tisíce podob. To, co ho definuje, je snaha zmobilizovat společnost a ovlivnit dění. Ať už ale nakonec zvolíte jakoukoliv z jeho forem, jedna věc se opakuje. Výraznou roli tu bude hrát umění.

Ukázky protestního umění z Čech, stejně jako některé příklady ze zahraničí teď představuje v rámci výstavy *Umění aktivismu* Galerie hlavního města Prahy. Projekt je přehlídkou toho, jak v několika posledních letech umění ovlivňovalo společnost. Aktivismus, jak se aktivistickému umění může říkat, klade mnohdy důraz spíše na proces, než samotný produkt. Neodehrává se navíc za zavřenými dveřmi ateliérů, ale z podstaty věci přímo ve veřejném prostoru, kde si klade za cíl ovlivnit co největší část společnosti a tím uvést do pohybu požadované změny.

Výstava *Umění aktivismu* mapuje tyto iniciativy skrze dokumentární fotografie, videa nebo instalace, které z galerijního prostoru dělají rozmanitou džungli aktivistické tvorby. Recyklovaný materiál, kovové plátky a rukou popsané zdi doplňují prostor způsobem, který návštěvníka organicky přenesou do světa, v němž se kloubí umění, veřejná debata i prvky městského prostoru. Hned při vstupu do galerie vás například zaujme rozsáhlý, ze stropu visící model osady Beechtown, kterou němečtí zastánci životního prostředí vystavěli v prastarém Hambšském lese, aby tak zabránili jeho kácení. Domky byly zavěšeny vysoko v ko-

runách stromů a v GHMP je jejich zmenšenina přesná do posledního detailu.

V Česku zase životní prostředí nemůžeme zmínit bez toho, aniž aby si mnozí z nás vzpomněli na stávky Fridays for Future. Krátký dokumentární film *Až budu velká, chci být naživu*, přibližuje motivace dětí a studentů, jež je vyhnaly ze školních lavic do ulic. Klima ale není jediným tématem, kterému se výstava věnuje. Rozdělena je do čtyř sekcí, které pokrývají několik základních práv – právo na bydlení, právo na identitu, právo na azyl a právo na bezpečné životní prostředí.

Prohlédnete si proto také kolektivní projekt pro Alsu Kurmaševovou, novinářku Rádia Svobodná Evropa vězněnou v Rusku, či fotografie z kampaně NEMlčme, která upozorňovala na situaci obětí ve válku zasažených Gaze. Expozice zahrnuje také projekty věnující se reflexi genderu, tělesnosti a ženské zkušenosti, projekty zaměřené na bezdomovectví, či protisystémové protesty. Na konci dne nezáleží, jestli s názory, které aktivisté hlásají, souhlasíte, nebo jestli vám jdou těžce proti srsti. Návštěva této výstavy vám totiž tak jako tak ukáže, kolika způsoby je možné dožadovat se toho, co považujeme za důležité, a že možnost usilovat o změnu vždycky byla a bude v našich rukou.

Výstava *Umění aktivismu* v druhém patře Knihovny na Mariánském náměstí trvá do 8. 3. 2026.

foto Jan Kolský

Ema Ditrchová

ARGO KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Marie Doležalová
Dokud nesníš ty bonóny, nedostaneš mrkev

Populární herečka, blogerka, spisovatelka, a hlavně maminka jedné malé nezbedy a jednoho malého rošťáka napsala deset pohádek o dětech, kterým se splnila všechna tajná přání.

Eli Beneš
Všechno bude super

Vyprávěč příběhu žije předvídatelný život v korporátní a rodinné rutině. Jednoho dne potká mladší kolegyni a pečlivě uspořádaný svět se začne rozpadat na nejmenší kousky a nic už nebude jako dřív.

PLACENÁ INZERCE

28. REPREZENTAČNÍ PLES NA VINOHRADECH

POŘÁDÁ NÁRODNÍ DŮM NA VINOHRADECH A MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

10. 4. 2026 od 20.00 HODIN VE VŠECH SÁLECH NÁRODNÍHO DOMU NA VINOHRADECH

Během večera vystoupí:

- ORCHESTR KARLA VLACHA se svými sólisty
- Ples moderuje a jako hlavní host Orchestru vystoupí HANA HOLÍŠOVÁ
- Předtančení Taneční školy VAVRUŠKA
- Taneční vystoupení LENKY NORY NÁVORKOVÉ a MARTINA PRÁGRA
- Plesová skupina PARTYLEADERS
- Videodiskotéka – DJ JIRKA BŘEZINA
- Cimbálová muzika VONICA z Krumvíře

Prodej vstupenek online

Prodej vstupenek pouze online prostřednictvím partnerské Taneční školy Vavruška, pro nákup použijte QR kód výše

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

Ples probíhá pod záštitou starosty MČ Praha 2 Jany Korské a je realizován za finanční podpory MČ Praha 2

